ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

ՀՈՒԼԻՍԻ 1-ԻՆ, ԿԻՐԱԿԻ, սուրբ պատարագ մատուցվեց Մայր Տաճարում։ Պատարագեց և քարոզեց Տ. Եղիշէ Արեղան առաքյալների կոչման, քարոզչության ու գործունեության մասին։

Նույն օրը, էջմիածին քաղաքի Ս. Աստվածածին եկեղեցում տեղի ունեցավ քահանայական ձեռնադրություններ Ներսես Բասմաջյան և Հովհաննես Թադեոսյան սարկավագների։ Աստուծո Ս. Սեղանին սպասարկելու կոչված երկու ընծայացուները Երուսաղեմի Ժառանգավորաց վարժարանի նախկին սաներից են, զարգացած, բարեպաշտ, իրենց պապերի հավատին նախանձախնդիր։ Հավատացյալների հոծ բազմության ներկայությամբ ձեռնադրությունը կատարեց դերապատիվ Տ. Սահակ եպիսկոպոս Տեր-Հովհաննիսյանը։ Ներսես սարկավագ Բասմաջյանը կոչվեց Տ. Զարեհ քահանա, իսկ Հովհաննես սարկավագ Թադեոսյանը՝ Տ. Վարդան քահանա։

Նորընծաներին մաղթում ենք Աստուծո շնորհքն ու կարողությունը, որպեսզի նրանք լինեն Տիրոջ այդու հավատարիմ և նվիրված մշակները։

❁❁❁

ՀՈՒԼԻՍԻ 8-ԻՆ, ԿԻՐԱԿԻ, «Պայծառակերպության Տեառն»։ Վարդավառի ավանդական տոնի կապակցությամբ հավատացյալների խուռն բազմության ներկայությամբ Մայր Տաճարում մատուցվեց հանդիսավոր սուրբ պատարագ։ Պատարագիչն էր դերաշնորհ Տ. Սահակ եպիսկոպոս Տեր-Հովհաննիսյանը։ Բովանդակալից իր քարոզի մեջ սրբազան հայրը նկարագրեց Պայծառակերպության տոնի դեպքերը ըստ Ս. Ավետարանի և ապա բացատրեց օրվա տոնի խորհուրդը։ Քարոզի վերջում սրբազան հայրը անդրադարձավ Հյուսիսային Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում հունիսին կատարած իր այցելության մասին և խորին հուզմունքով պատմեց ամերիկահայության Մայր Հայրենիքի և Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի հանդեպ ունեցած ջերմագին զգացմունքների մասին։

❁❁❁

ՀՈՒԼԻՍԻ 9-ԻՆ, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, հիշատակ մեռելոց։ Մայր Տաճարում մատուցվեց սուրբ պատարագ։ Պատարագեց հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ արեղա Անթաբյանը։ Սուրբ պատարագից հետո կատարվեց հոգեհանգիստ՝ համօրեն ննջեցյալների համար։

❁❁❁

ՀՈՒԼԻՍԻ 29-ԻՆ, ԿԻՐԱԿԻ, սուրբ պատարագ մատուցվեց Մայր Տաճարում։ Պատարագիչն էր արժանապատիվ Տ. Հակոբ քահանա Հակոբյանը։ Սուրբ պատարագին ներկա էր հավատացյալների մեծ բազմություն, ինչպես նաև Մայր Հայրենիք ժամանած ֆրանսահայ ուխտավորների խումբը։ Քարոզեց հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ արեղա Անթաբյանը «Եւ արտասուեաց Յիսուս» բնաբանով։ Իր գեղեցիկ և բովանդակալից քարոզի մեջ հոգեշնորհ հայր սուրբը շեշտեց Փրկչի արտասուքի մեջ ցոլացող աստվածային կարեկցանքը, վշտակցությունը, գութն ու մարդասիրությունը դեպի մարդու վիշտ. տառապանքը, մեղապարտությունը։

❁❁❁

«ԷՋՄԻԱԾԻՆ» ԱՄՍԱԳՐԻ ԽՄԲԱԳՐԻ ՏԵՂԱԿԱԼ պրոֆ. Ա. Առաքելյանը ծանրաբեռնված լինելով դասախոսական և գիտական աշխատանքներով, հունիսից հրաժարվեց խմբագրի տեղակալի պարտականություններից։

Վեհափառ Հայրապետի քարեհաճ կարգադրությամբ կազմվեց խմբագրական մարմին, որը աշխատանքի անցավ հուլիսին՝ Մայր Աթոռում վերակազմավորված խմբագրատան մեջ։

ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՈՒԼԻՍԻ 1-ԻՆ, ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԸ, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին ուխտ եկավ Մայր Հայրենիք ժամանած Կալիֆորնիայի հայ ուխտավորների խումբը։ Բարեպաշտ ուխտավորները ներկա եղան սուրբ պատարագին, ապա դիմեցին Մայր Տաճարին կից եկեղեցա-պատմական թանգարանը։ Վերջում հրավիրվեցին Վեհարան, որտեղ ընդունվեցին Ամենայն Հայոց Հայրապետի կողմից։ Ուխտավորների խմբի անունից Վեհարանում պ. Արամ Տոլիկյանը խոսք առավ և ասաց.

— Վեհափառ Տեր, մեր խումբը ուխտավորներու խումբ մըն է և մենք Միացյալ Նահանգներեն եկած ուխտավորներն ենք մեր Հայրենիքին և մեր Ս. Էջմիածնին։ Մենք կսիրենք Ս. Էջմիածինն ու մեր նվիրական Հայրենիքը և մեր սրտերուն մեջ միշտ վառ պիտի մնան Ս. Էջմիածնի անունն ու խորհուրդը և Մայր Հայրենիքի սերն ու հպարտությունը։

Վեհափառ Հայրապետը, խորապես զգացված ուխտավորների այս անկեղծ ու սրտառուչ զգացումներից և խոսքերից, իր ուրախությունը հայտնեց և ասաց.

— Մենք կողջունենք Ձեզ բոլորիդ Ս. Էջմիածնի այս նվիրական հողին վրա և բարի գալուստ կմաղթենք ամենքիդ։ Շատ հեռավոր ափերե եկած եք Հայրենի հողի և Ս. Էջմիածնի կարոտը առնելու համար։ Դուք սկիզբը կդնեք ուխտավորության մը, որ պիտի շարունակվի սփյուռքահայ բոլոր դաղութներեն։ Ոչ ուշ ժամանակեն Մենք առիթը պիտի ունենանք այստեղ ողջունելու Կալիֆորնիայի ուխտավորներու ուրիշ խումբ մըն ալ։ Ֆրանսայեն ևս խումբ մը պիտի գա մոտ ապագային, և այսպիսով սփյուռքահայ մեր որդիները հնարավորություն պիտի ունենան մոտիկեն զգալու Հայրենիքի քաղցրությունն ու նվիրականությունը։ Մենք վստահ ենք, որ ուխտավորները պիտի մխիթարվին հոգեպես ու երջանիկ զգացումներով պիտի վերադառնան իրենց տունները։

Մենք կփափագենք, որ անոնք սեպտեմբերին ըլլային այստեղ, որովհետև մինչև այդ ժամանակ շատ մը փոփոխություններ պիտի ըլլան ինչպես Մայր Տաճարեն ներս, այնպես ալ ամբողջ շրջափակին մեջ։ Վաղվընե սկսյալ շինարարության նոր շրջան մը պիտի սկսի Մայր Աթոռեն ներս, հատկապես սփյուռքահայության սրտաբուխ նվիրատվություններուն շնորհիվ։ Պիտի մարմարապատվի ոչ միայն Մայր Տաճարի հատակը, այլև Ավագ Սեղանը, հայկական արվեստի հարազատ ոճով մը։

Ձեզի կրնամ հայտնել երջանիկ լուր մը ևս։ Նկատի ունենալով, որ այս շենքը, որուն մեջ Ձեզ կընդունինք այսօր, բավարար չէ մեր արդի պահանջներուն, վերջերս Սովետական Միության Վարչապետ Նորին Վսեմությունն Պարոն Բուլգանինի մոտ Մեր եղած ժամանակ, շարք մը կարևոր հարցերու դրական լուծման հետ որոշվեցավ նաև նոր Վեհարանի շենքը վերադարձնել մեզ։ Այնպես որ հաջորդ անգամ, երբ նորեն ուխտ գաք Ս. Էջմիածին, Ձեզի կընդունինք այն նոր փառավոր շենքին մեջ։ (Ծափահարություններ)։ *Շատ ու շատ նորություններ կրնանք Ձեզի հայտնել, սակայն Ձեր ժամանակը չի ներեր, կտեսնենք, ուստի թույլ տվեք օրհնել բոլորիդ և մաղթել Ձեզ երջանիկ վերադարձ։ Տարե՛ք Մեր հայրապետական օրհնությունները Մեր բոլոր որդիներուն։*

Այնուհետև ուխտավորների խմբի ղեկավարը մոտենալով Վեհափառ Հայրապետին, առավ Ս. Աջը և ամբողջ խմբի կողմից Նորին Ս. Օծության հանձնեց թանկարժեք ոսկյա մի ինքնահոս գրիչ։ Ուխտավորների մյուս անդամները ևս երկյուղածությամբ մոտեցան, և համբուրելով Հայրապետի Ս. Աջը, իրենց «գաբրաս»-ները տվին Մայր Աթոռի պայծառության համար։ Հուզիչ էր տեսարանը։ Դարեր շարունակ Մայր Աթոռը պայծառ ու շեն է պահված հայ ժողովրդի ինքնարուխ «այրի կնոջ երկու լումա»-ներով։

Ուխտավորներից մեկը համեստությամբ խնդրեց, որ Վեհափառը ներողամիտ լինի «նվերների սակավության համար», քանի որ իրենք ամերիկահայության համեստ դասի ներկայացուցիչներն են, և սակայն միշտ պատրաստ կլինեն իրենց համեստ բաժինը բերելու հոգուտ և ի շինություն Ս. Էջմիածնի։

Վեհափառ Հայրապետը ճշմարտապես հուզվել էր այս սրտառուչ վերաբերմունքից։ Նորին Ս. Օծությունը նախ հայտնեց իր անսահման գոհունակությունը և ավելացրեց, որ կարևորը նվերի բանակը չէ, այլ ոգին, որով նա տրվում է բարի և վեհ նպատակի համար։ Ապա Վեհափառ Հայրապետը սրտագին օրհնեց բոլորին և ասաց, որ Ինքը մշտապես աղոթող պիտի լինի նրանց կյանքի երջանկության համար, մաղթեց, որ իրենց այդ զգացմունքները միշտ վառ մնան և ժառանգաբար փոխանցվեն իրենց որդիներին, թոռներին, որպեսզի նրանք ևս օտարության մեջ չմոռանան իրենց նվիրա-

կան Հայրենիքը, հայ ժողովրդի սրբություն սրբոց Ս. Էջմիածինը, մեր հոգեկան արժեքները և մեծասքանչ լեզուն։

Ուխտավորների խմբի մեջ ողջ ամերիկահայության անունից պ. Արամ Տոլիկյանը Վեհափառ Հայրապետից խնդրեց այցելել նաև ամերիկահայ իր որդիներին։

— Օր մը կհուսանք այցելել նաև Ամերիկա,— վստահ ժպիտով վերջում պատասխանեց Վեհափառը։

Վերջում Նորին Ս. Օծություն Վեհափառ Հայրապետը խաչեր բաժանեց բոլոր ուխտավորներին, որոնք երկյուղած բարեպաշտությամբ ընդունեցին հայրապետական օրհնության հետ այդ խաչերը։

Ուխտավորները Վեհափառ Հայրապետից հրաժեշտ առին անմոռանալի հուշերով։

❁❁❁

ՀՈՒԼԻՍԻ 29-ԻՆ, ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԸ, Մայր Աթոռ ուխտի եկավ ֆրանսահայ ուխտավորների խումբը, որ ներկա եղավ նաև սուրբ պատարագին։ Ուխտավորների ամբողջ խումբը Մայր Տաճարում հաղորդվեց։ Նրանք հոգեկան խորունկ գոհունակությամբ ունկընդրեցին սուրբ պատարագի հոգեշունչ երգեցողությունը։ Սուրբ պատարագից հետո ուխտավորները առաջնորդվեցին Վեհարան, որտեղ նրանց ջերմորեն ընդունեց և օրհնեց Վեհափառ Հայրապետը։ Ողջույնի և բարի գալուստի սրտագին խոսքերից հետո Վեհափառ Հայրապետը պատմեց նրանց Մայր Աթոռում կատարվող շինարարական աշխատանքների և Եկեղեցու պայծառացման հետ կապված խոստումնալից հեռանկարների, Հոգևոր Ճեմարանի հնարավորությունների և այն բոլորի մասին, ինչ սիրելի ու հետաքրքիր է ամեն մի հայ մարդու համար։ Վեհափառ Հայրապետի այս մտերիմ զրույցը մեծ խանդավառություն և ոգևորություն առաջացրեց բոլոր ներկաների սրտերում դեպի Ս. Էջմիածինը, դեպի Հայրենիքն ու Ամենայն Հայոց Հայրապետը։

Աջահամբույրի ժամանակ Վեհափառը ուխտավորներին սուրբ նշխարք և խաչեր բաժանեց։ Ֆրանսահայ ուխտավորների խումբն էլ իր սրտարուխ նվերները տվավ Վեհափառ Հայրապետին։ Ուխտավորներից բարեպաշտ տիկին Նազան 50.000 ֆրանկ նվիրեց Մայր Աթոռի շինարարության ի նպաստ։

Վեհափառը իր հայրապետական օրհնությունը տվավ բոլորին և բարի ճանապարհ մաղթեց նրանց։ Ուխտավորները սրտի անհուն բերկրանքով և երախտագիտությամբ հրաժեշտ առին Վեհափառ Հայրապետից և մեկնեցին Ս. Էջմիածնից։

❁❁❁

ՀՈՒԼԻՍԻ 1-ԻՆ Սովետական Միություն ժամանած ամերիկյան շինարարների պատվիրակությունը այցելեց Մայր Աթոռ և ծանոթացավ Մայր Տաճարի հնադարյան ճարտարապետական առանձնահատկություններին։ Ամերիկյան պատվիրակությանը ուղեկցում էին մեր հեղինակավոր ճարտարապետները։ Պատվիրակությունը մեծ հետաքրքրությամբ ծանոթացավ Մայր Տաճարին կից եկեղեցապատմական թանգարանին և մեծապես գնահատեց նրա հնագիտական և պատմական նշանակությունը։

Պատվիրակությունը Մայր Աթոռից մեկնեց մեծ գոհունակությամբ։